

Bijlage 4. Behandeling van de adviezen bij het ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als monument van Parochiekerk Pius X in Antwerpen (Wilrijk)

Provincie: Antwerpen

Gemeente: Antwerpen, 42ste afdeling, sectie B

Objectnummer: 4.01/11002/2487.1

Dossiernummer: 4.001/11002/133.1

Omschrijving:

Parochiekerk Pius X, Groenenborgerlaan 216

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden:

Brussel,

05 APR. 2019

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,



Geert BOURGEOIS

1. Adviezen en opmerkingen uitgebracht voorafgaand aan de voorlopige bescherming

1.1. Adviezen uitgebracht door de departementen en agentschappen van de beleidsdomeinen Omgeving, MOW en LV

1.1.1. Beleidsdomein Omgeving

Het advies werd gevraagd op 19 oktober 2017.

Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek liet op 27 oktober 2017 weten niet bevoegd te zijn om over de bescherming van het onroerend goed te adviseren omdat hier geen natuurwaarden aanwezig zijn. Aangezien er geen advies werd uitgebracht is het advies gunstig in uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet.

Het departement noch de overige agentschappen brachten een advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Conclusie: Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.1.2. Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

Het advies werd gevraagd op 19 oktober 2017.

Het departement noch de overige agentschappen brachten een advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Conclusie: Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.1.3. Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Het advies werd gevraagd op 19 oktober 2017.

Het departement noch de overige agentschappen brachten een advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Conclusie: Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.2. Advies uitgebracht door de betrokken stad Antwerpen

Het advies werd gevraagd op 19 oktober 2017.

Het college van Burgemeester en Schepenen bracht op 17 november 2017 een voorwaardelijk gunstig advies uit over deze bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Behandeling van het advies:

Het college van Burgemeester en Schepenen formuleert in Artikel 1 van zijn advies de voorwaarde dat aanpassingen aan het interieur in functie van een nevengebruik en anderzijds

een herbestemming in een verdere toekomst met respect voor de krijtlijnen van de bescherming steeds mogelijk blijft.

Antwoord:

Aanpassing van het Ministerieel Besluit Art. 3. 4°: wordt toegevoegd:

"Om het nevengebruik van het kerkgebruik zoals voorzien in het Kerkenbeleidsplan te verzekeren, is het aangewezen dat het verplaatsen of respectvol toevoegen van interieurelementen, en het verplaatsen van cultuurgoederen mogelijk blijft."

Conclusie: het advies heeft invloed op het ministerieel besluit. Het ministerieel besluit werd als volgt aangepast:

Art. 3. 4°:

wordt toegevoegd: "Om het nevengebruik van het kerkgebruik zoals voorzien in het Kerkenbeleidsplan te verzekeren, is het aangewezen dat het verplaatsen of respectvol toevoegen van interieurelementen, en het verplaatsen van cultuurgoederen mogelijk blijft."

1.3. Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE)

Het advies werd gevraagd op 19 oktober 2017.

De VCOE bracht op 16 november 2017 een voorwaardelijk gunstig advies uit over de bescherming van het onroerend goed. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Behandeling van het advies:

De VCOE formuleerde in haar advies een aantal opmerkingen die als volgt behandeld werden:

Opmerking a) onder punt 2.

De VCOE vraagt te verduidelijken of de volledige selectie van drie parochiekerken zal worden voorgedragen voor bescherming.

Antwoord:

Aanpassing van het Inhoudelijk dossier 1. Beschrijvend gedeelte. 1.1. Situering, paragraaf 8: wordt toegevoegd: "Deze selectie van drie naoorlogse parochiekerken in Antwerpen, zal worden voorgedragen voor bescherming."

Opmerking b) onder punt 2.

De VCOE vraagt de beheersvisie en de toelatingsplichten voor het interieur te verduidelijken in relatie tot voorkeursscenario uit het Kerkenbeleidsplan met name nevengebruik met behoud van de eredienstfunctie.

Antwoord:

Aanpassing van het Inhoudelijk dossier 1. Beschrijvend gedeelte. 1.1. Situering, paragraaf 9: wordt toegevoegd: "Het kerkenbeleidsplan formuleert het behoud van de eredienstfunctie en nevengebruik als voorkeursscenario voor de parochiekerk Heilige Pius X. Het nevengebruik wordt echter niet gespecificeerd, en beperkt zich tot op heden hoofdzakelijk tot concerten. De beheersvisie bevestigt de mogelijkheden tot multifunctioneel gebruik."

Opmerking onder punt 3.

De VCOE vraagt de bescherming van de cultuurgoederen te beperken tot een selectie van de zitbanken, als voorbeeld van het oorspronkelijke ontwerp van Paul Meekels, zodat eventuele

toekomstige inzichten voor de eredienstfunctie en de nog te onderzoeken nevenbestemming niet gehinderd worden.

Antwoord:

*Aanpassing van het Ministerieel Besluit Bijlage 3 Lijst van cultuurgoederen: paragraaf 1:
"De volgende cultuurgoederen maken integrerend deel uit van het voorlopig beschermd monument Parochiekerk Pius X in Antwerpen (Wilrijk):
Zit- en knielbanken:" wordt vervangen door:*

"De volgende cultuurgoederen maken integrerend deel uit van het voorlopig beschermd monument Parochiekerk Pius X in Antwerpen (Wilrijk):

Een selectie van 52 zit- en knielbanken:

- *2 tweezitten*
- *2 driezitten*
- *8 vierzitten*
- *20 vijfzitten*
- *10 zes-zitten*
- *10 knielbanken (zeszitten)*

Deze selectie vormt een representatief staal van het totale aantal zit- en knielbanken, waarin de verschillende types in hun oorspronkelijke verhouding vertegenwoordigd zijn, en die in totaal 262 zitplaatsen omvatten."

Aanpassing van het Ministerieel Besluit Art. 3. 4°: wordt toegevoegd:

"De cultuurgoederen vormen een representatief staal van de verschillende types zit- en knielbanken naar ontwerp van Paul Meekels. De selectie is naar aantal en type bepaald om toe te laten coherente, en voldoende grote blokken samen te stellen, die zowel in de lengte als de breedte van het kerkinterieur kunnen worden opgesteld in de geest van het oorspronkelijke schema (parallele blokken in de lengterichting van de kerk, uitlopend in een waaiervorm rond het altaarpodium). Hierdoor blijven ze de erfgoedwaarden ondersteunen, zonder de ruimte volledig te bezetten en daardoor nevengebruik te verhinderen. Het is aangewezen de selectie van 52 zit- en knielbanken van zes verschillende types die tot de cultuurgoederen behoren te maken op basis van de staat van bewaring en de gaafheid. Het is wenselijk een voorraad reserve-onderdelen (zitkuipjes, stelschroeven, etc.) aan te houden, voor toekomstige herstellingen."

Aanpassing van het Ministerieel Besluit Art. 6. 1°: wordt geschrapt: "en verplaatsen".

Conclusie: het advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit. Het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit werden als volgt aangepast:

Inhoudelijk dossier 1. Beschrijvend gedeelte. 1.1. Situering, paragraaf 8:
wordt toegevoegd: "Deze selectie van drie naoorlogse parochiekerken in Antwerpen, zal worden voorgedragen voor bescherming."

Inhoudelijk dossier 1. Beschrijvend gedeelte. 1.1. Situering, paragraaf 9:
wordt toegevoegd: "Het kerkenbeleidsplan formuleert het behoud van de eredienstfunctie en nevengebruik als voorkeursscenario voor de parochiekerk Heilige Pius X. Het nevengebruik wordt echter niet gespecificeerd, en beperkt zich tot op heden hoofdzakelijk tot concerten. De beheersvisie bevestigt de mogelijkheden tot multifunctioneel gebruik."

Ministerieel besluit Art. 3. 4°:

wordt toegevoegd: "De cultuurgoederen vormen een representatief staal van de verschillende types zit- en knielbanken naar ontwerp van Paul Meekels. De selectie is naar aantal en type

bepaald om toe te laten coherente, en voldoende grote blokken samen te stellen, die zowel in de lengte als de breedte van het kerkinterieur kunnen worden opgesteld in de geest van het oorspronkelijke schema (parallele blokken in de lengterichting van de kerk, uitlopend in een waaiervorm rond het altaarpodium). Hierdoor blijven ze de erfgoedwaarden ondersteunen, zonder de ruimte volledig te bezetten en daardoor nevengebruik te verhinderen. Het is aangewezen de selectie van 52 zit- en knielbanken van zes verschillende types die tot de cultuurgoederen behoren te maken op basis van de staat van bewaring en de gaafheid. Het is wenselijk een voorraad reserve-onderdelen (zitkuisjes, stelschroeven, etc.) aan te houden, voor toekomstige herstellingen."

Ministerieel Besluit Art. 6. 1^o: wordt geschrapt: "en verplaatsen".

Ministerieel Besluit Bijlage 3 Lijst van cultuurgoederen: paragraaf 1:

"De volgende cultuurgoederen maken integrerend deel uit van het voorlopig beschermd monument Parochiekerk Pius X in Antwerpen (Wilrijk):
Zit- en knielbanken:" wordt vervangen door:

"De volgende cultuurgoederen maken integrerend deel uit van het voorlopig beschermd monument Parochiekerk Pius X in Antwerpen (Wilrijk):
Een selectie van 52 zit- en knielbanken:

- 2 tweezitten
- 2 driezitten
- 8 vierzitten
- 20 vijfzitten
- 10 zeszitten
- 10 knielbanken (zeszitten)

Deze selectie vormt een representatief staal van het totale aantal zit- en knielbanken, waarin de verschillende types in hun oorspronkelijke verhouding vertegenwoordigd zijn, en die in totaal 262 zitplaatsen omvatten."

1.4. Conclusie voorafgaand aan de voorlopige bescherming

De uitgebrachte adviezen hebben invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit. Het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit werden als volgt aangepast:

Inhoudelijk dossier 1. Beschrijvend gedeelte. 1.1. Situering, paragraaf 8:
wordt toegevoegd: "Deze selectie van drie naoorlogse parochiekerken in Antwerpen, zal worden voorgedragen voor bescherming."

Inhoudelijk dossier 1. Beschrijvend gedeelte. 1.1. Situering, paragraaf 9:
wordt toegevoegd: "Het kerkenbeleidsplan formuleert het behoud van de eredienstfunctie en nevengebruik als voorkeursscenario voor de parochiekerk Heilige Pius X. Het nevengebruik wordt echter niet gespecificeerd, en beperkt zich tot op heden hoofdzakelijk tot concerten. De beheersvisie bevestigt de mogelijkheden tot multifunctioneel gebruik."

Ministerieel besluit Art. 3. 4^o:
wordt toegevoegd: "De cultuurgoederen vormen een representatief staal van de verschillende types zit- en knielbanken naar ontwerp van Paul Meekels. De selectie is naar aantal en type bepaald om toe te laten coherente, en voldoende grote blokken samen te stellen, die zowel in de lengte als de breedte van het kerkinterieur kunnen worden opgesteld in de geest van het oorspronkelijke schema (parallele blokken in de lengterichting van de kerk, uitlopend in een waaiervorm rond het altaarpodium). Hierdoor blijven ze de erfgoedwaarden

ondersteunen, zonder de ruimte volledig te bezetten en daardoor nevengebruik te verhinderen. Het is aangewezen de selectie van 52 zit- en knielbanken van zes verschillende types die tot de cultuurgoederen behoren te maken op basis van de staat van bewaring en de gaafheid. Het is wenselijk een voorraad reserve-onderdelen (zitkuisjes, stelschroeven, etc.) aan te houden, voor toekomstige herstellingen.

Om het nevengebruik van het kerkgebruik zoals voorzien in het Kerkenbeleidsplan te verzekeren, is het aangewezen dat het verplaatsen of respectvol toevoegen van interieurelementen, en het verplaatsen van cultuurgoederen mogelijk blijft."

Ministerieel Besluit Art. 6 1°: wordt geschrapt: "verplaatsen".

Ministerieel Besluit Bijlage 3 Lijst van cultuurgoederen: paragraaf 1:

"De volgende cultuurgoederen maken integrerend deel uit van het voorlopig beschermd monument Parochiekerk Pius X in Antwerpen (Wilrijk):

Zit- en knielbanken:" wordt vervangen door:

"De volgende cultuurgoederen maken integrerend deel uit van het voorlopig beschermd monument Parochiekerk Pius X in Antwerpen (Wilrijk):

Een selectie van 52 zit- en knielbanken:

- 2 tweezitten
- 2 driezitten
- 8 vierzitten
- 20 vijfzitten
- 10 zes-zitten
- 10 knielbanken (zeszitten)

Deze selectie vormt een representatief staal van het totale aantal zit- en knielbanken, waarin de verschillende types in hun oorspronkelijke verhouding vertegenwoordigd zijn, en die in totaal 262 zitplaatsen omvatten."